

Kannanotto: biokaasun verotusratkaisut tulee viimeistellä kiireesti

Vuoden 2021 lopussa päätettiin biokaasun verotuksen uudistamisesta: liikennebiokaasulle kohdistettiin valmistevero ja lämmitys- ja työkonekäytölle myönnettiin nollavero. Biokaasun verotusta on välttämätöntä vielä muuttaa varmistaaksemme toimialan kehittymisedellytykset ja tasapuolinen kohtelu. Nykyisessä esityksessä biokaasun tuottajien hallinnollinen taakka on muodostumassa kohtuuttomaksi. Bioenergia ry, Enegiateollisuus ry, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, Suomen Kaasuyhdistys ry, Suomen Kiertovoima ry, Suomen Vesilaitosyhdistys ry ja Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry esittävät seuraavia muutoksia biokaasun verotukseen:

1. Biokaasulaitokset, jotka *ammattimaisesti ja kaupallisesti* kierrättävät orgaanisia jätteitä, sivuvirtoja ja eläinperäisiä jakeita (lantaa) ja tuottavat niistä lannoitevalmisteita ja biokaasua, tulee katsoa olevan teollista toimintaa ja olevan näin oikeutettuja hyödyntämään kierrätysteollisuuden alempaan sähköveroluokkaa. Asian ratkaisemiseksi esitämme muutoksia lain sähkö- ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta 2§:ään kohtaan 6. Esitämme seuraavat perustelut:

- Epäoikeudenmukainen tuotannon ja jalostuksen sähköverotus osaltaan heikentää biokaasun ja kierrätysravinteiden kilpailukykyä ja liiketoiminnan kannattavuutta. Biokaasu ja kierrätysravinnetuotteet ovat uusia tuotteita, joiden kysyntä on vasta heräilemässä. Korkeammalla sähköveroluokalla on kielteinen vaikutus jätehierarkian mukaiseen kierrätyksen edistämiseen¹.
- Biokaasun tuotannon ja jalostuksen edellytykset tulee saada samalle tasolle kuin muut uusiutuvat polttoaineet ja ravinnetuotteet. Nyt esimerkiksi biodieselin, puupolttoaineen ja mineraalilannoitteiden valmistukset luokitellaan yksiselitteisesti olevan teollista toimintaa ja olevan näin oikeutettuja alempaan sähköveroluokkaan.
- Biokaasun jalostus ja paineistus/nesteytys liikennepolttoaineeksi sekä mädätysjäännöksestä edelleen jatkojalostetut kierrätyslannoitteet- ja ravinnetuotteet ovat biokaasulaitoksen orgaanisten jakeiden käsittelyn ja mädätyksen ohella biokaasulaitoksen keskeisiä toimintoja. Nämä välituotteiden ja lopputuotteiden valmistukseen liittyvät toiminnot ovat verrattavissa esimerkiksi kemianteollisuuden prosesseihin, ja ne eivät missään nimessä ole verrannollisia jo vanhentuneeseen toimialaluokitukseen (TOL2008). Nimenomaan biokaasun ja mädätysjäännöksen jalostuksessa ja lopputuotteiden valmistuksessa kuluu suhteellisen paljon energiaa. Täten biokaasulaitoksen koko toiminta aina mädätyksestä, biokaasun jalostukseen, paineistukseen ja nesteytykseen sekä kierrätyslannoitteiden ja kierrätysravinnetuotteiden valmistamiseen liittyvät toimet tulisi katsoa olevan teollista toimintaa ja siten alemman veroluokan piiriin.

2. Pieniltä biokaasulaitoksilta ei tule edellyttää kestävyysjärjestelmän käyttöä biokaasun lämmityskäytön verottomuusedun saamiseksi. Valmisteverolaisissa tulisi soveltaa kestävyyslain mukaista kestävyysjärjestelmävaatimusten kokoluokkarajausta (2 megawattia, MW). Esitämme muutoksia 2§:n kohtiin 6 ja 18d sekä 21 §:ään. Esitämme seuraavat perustelut:

¹ Biokaasulaitokselle sähköveroluokkien välinen erotus voi olla merkittävä. Esimerkiksi noin 30 000 tonnia vuosittain biojätteitä ja lietettä käsittelevän BioKymppi Oy:lle ylempi sähköveroluokka tuo lisäkustannuksia noin 50 000 – 75 000 eur/v (3 – 5 % liikevaihdosta) ja erilaisista orgaanisia jätteitä ja lantaa noin 100 000 tonnia vuosittain käsittelevälle Jeppo Biogas Oy:lle lisäkustannukset ovat noin 100 000 eur/v (3 – 4 % liikevaihdosta).

- Valmisteverolaissa annettavat kestävyysvaatimusten soveltamisrajat ovat kansallista sääntelyä. Esimerkiksi turpeen lämmityskäytössä valmisteverottomuuden raja on 10 MW vuonna 2022.
- Valmisteverolaissa poliittinen päätös biokaasun lämmitys- ja työkonekäytön verottomuudesta ei käytännössä toteudu valmisteverolaissa olevan virheellisen kestävyysvaatimusten soveltamisen vuoksi. Tammikuussa 2022 voimaan tulleessa valmisteverolaissa kestävyysjärjestelmää vaaditaan jo laitokselta, joka tuottaa biokaasua yli 1 GWh:n kalenterivuoden aikana. Ilman kestävyysvaatimusten osoittamista lankeaa maksettavaksi maakaasun mukainen verotaso, mikä tekee lämmön tuotannosta kannattamatonta. Joulukuussa 2020 voimaan tulleen kestävyyslain mukaan kokonaislämpöteholtaan alle 2 megawattia lämpöä tuottavilta biokaasulaitoksilta ei kuitenkaan edellytetä kestävyysjärjestelmää biokaasun kestävyysvaatimukseksi. Tämä on linjassa uusiutuvan energian direktiivin kanssa, joka yksiselitteisesti vapauttaa alle 2MW laitokset kestävyysjärjestelmän rakentamis- ja ylläpitovaatimuksista. Kestävyyslaissa on pyritty madaltamaan hallinnollinen taakka pienemmiltä biokaasulaitoksilta. Käytännössä laitos, jonka lämpöteho on 2 MW:a, voi tuottaa vuoden aikana 17,5 GWh:ta energiaa toimiessaan vuoden jokaisena päivänä. Biokaasulaitoksia, jotka tuottavat yli 1 GWh vuodessa, mutta ovat kokonaislämpöteholtaan alle 2 MW:a, on lähes puolet suomalaisista biokaasulaitoksista, mukaan lukien myös pienehköt maatilamittakaavan laitokset. Alle 2 MW:n laitoksille Energiavirasto ei kestävyyslain mukaan voi edes myöntää kestävyysjärjestelmiä.
- Tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi biokaasun sähköntuotantoon tulisi soveltaa yleistä sähkön pientuottajan verovapausrajaa, joka on enintään 0,8 GWh voimalaitoksessa kalenterivuoden aikana tuottamasta sähkön määrästä (2§:n kohta 5b). Nyt 2§:n kohta 18d myöntää verovapauden kaikelle alle 1 GWh:n biokaasulaitoksessa vuoden aikana tuotetulle energialle (sähkö, lämpö ja liikennebiokaasu). Tämä raja ylittyy helposti, jos biokaasulaitoksella tuotetaan energiaa CHP:llä, jolloin biokaasulaitos ei voi hyödyntää sähkön tuotannon ja lämmöntuotannon verottomuusetua.
- Nykyisellään biokaasun lämmityksen verotuskohtelu ei tue hiilineutraalia kiertotaloutta. Nyt pienen volyymin tuotantoyksiköissä, kuten kaatopaikkakaasut ja jäteveden puhdistuksen yhteydessä syntyvä biokaasu, lainsäädäntö kannustaa enemminkin biokaasun soihduttamiseen kuin sen hyödyntämiseen, sillä kestävyysjärjestelmän rakentamisen kustannukset ylittävät energian hyödyntämisestä saatavat taloudelliset hyödyt.

Lisätietoa:

- Bioenergia ry, toimialapäällikkö Tage Fredriksson, Tage.Fredriksson@bioenergia.fi, 040 511 2246, www.bioenergia.fi
- Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, toiminnanjohtaja Anna Virolainen-Hynnä, anna.virolainen-hynna@biokierto.fi, 0400 987 805, www.biokierto.fi
- Suomen Kaasuyhdistys ry, toimitusjohtaja Hannu Kauppinen, hannu.kauppinen@kaasuyhdistys.fi, 040 506 2686, www.kaasuyhdistys.fi
- Suomen Kiertovoima ry, toimitusjohtaja Riku Eksymä, riku.eksyma@kivo.fi, 040 838 6643, www.kivo.fi
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK, energia-asiantuntija Anssi Kainulainen, anssi.kainulainen@mtk.fi, 050 596 1541, www.mtk.fi
- Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry, toimitusjohtaja Otto Lehtipuu, otto.lehtipuu@ytpliitto.fi, 040 862 2014, www.ytpliitto.fi
- Suomen Vesilaitosyhdistys ry, Paula Lindell, vesihuoltoinsinööri, paula.lindell@vvy.fi, 09 8689 0121, www.vvy.fi
- Energiateollisuus ry, Heikki Lindfors, asiantuntija (energiamarkkinat), heikki.lindfors@energia.fi, 0400 216 797, www.energia.fi

**Liite: Muutosehdotukset lakiin sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta
([30.12.1996/1260](#)) biokaasun valmisteverotuksen virheiden korjaamiseksi**

Pykälän 2 kohta 6:

6) teollisuudella 4 ja 8 a §:ssä ammattimaista kasvihuoneviljelyä, Tilastokeskuksen vuoden 2008 toimialaluokituksen (TOL 2008) pääluokkaan C (teollisuus) ja B (kaivostoiminta ja louhinta) pääluokan E (vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito) alaluokkaan 38320 (lajiteltujen materiaalien kierrätys) kuuluvaa toimintaa [sekä kaupallinen ja ammattimainen orgaanisten jätteiden kierrättäminen biokaasuksi ja valmisteiksi käytettäväksi maatalous- ja viherrakentamiskäytössä]; teollisuuteen rinnastetaan lisäksi vähäinen teollisuuteen kuulumattoman tukitoiminnan harjoittaminen, joka tapahtuu teollisuutta harjoittavan yrityksen tuotantopaikalla ja joka liittyy pääasiallisesti yrityksen omaan teolliseen tuotantotoimintaan; ([22.12.2021/1215](#))

Pykälän 2 kohta 18d):

18 d) biokaasun pientuottajalla sitä, jonka tuottaman [liikenne]biokaasun määrä kalenterivuodessa on enintään yksi gigawattitunti;

Pykälä 21 kohta 6a:

Verotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on:

1) maa- ja biokaasu, joka käytetään teollisessa tuotannossa raaka-aineena tai apuaineena taikka välittömästi ensikäytössä tavaran valmistuksessa;

2) maa- ja biokaasu, joka käytetään energialähteenä öljynjalostusprosessissa;

3) maa- ja biokaasu, joka käytetään sähköntuotannossa ja erillisen sähköntuotannon ylösajossa, alasajossa tai tuotantovalmiuden ylläpitämisessä, lukuun ottamatta 1 §:n 3 momentissa sekä 2 §:n 5 b kohdassa tarkoitettua sähköntuotantoa;

4) maa- ja biokaasu, joka käytetään alusliikenteen polttoaineena muuten kuin yksityisellä huvialuksella;

5) edellä 2 §:n 14 b kohdassa tarkoitettu kestävä biokaasu, joka käytetään lämmityksessä, työkoneissa tai kiinteästi asennetuissa moottoreissa;

6) biokaasu, jonka biokaasun pientuottaja on tuottanut ja jota ei siirretä maakaasun siirtoverkkoon tai verottomaan jakeluverkkoon, biokaasun tuottajalle taikka valmisteverotuslaissa tarkoitettuun verottomaan varastoon;

[6a) biokaasu, jonka biokaasun tuottaja on tuottanut ja joka käytetään laitoksessa, jonka kokonaislämpöteho on alle 2 megawattia;]

7) biokaasu, jonka biokaasun tuottaja tai pientuottaja siirtää maakaasun siirtoverkkoon, verottomaan jakeluverkkoon taikka valmisteverotuslaissa tarkoitettuun verottomaan varastoon.